

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 3. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova___/ 50

Potpis članova Školskoga povjerenstva

1. _____

2. _____

P
e
č
a
t

š
k
o
l
e

Potpis članova Školskoga povjerenstva koji su vrednovali odgovore:

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili koje druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuju se rješenja iz *Hrvatskoga pravopisa* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji bilo na koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodijeli Školsko povjerenstvo ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

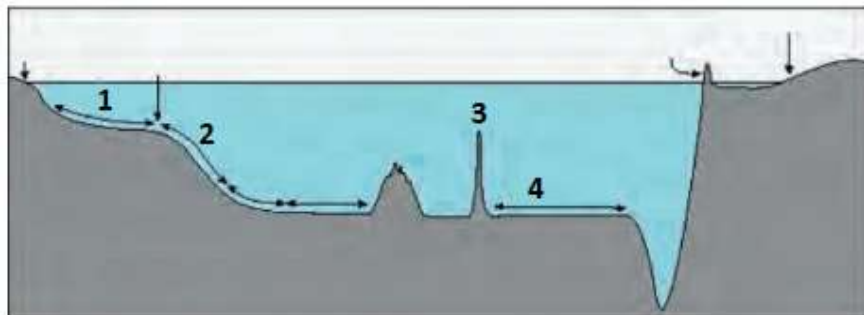
Potpuno pravilno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradama ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISIVANJEM SAMO JEDNOGA SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME STUPCU. DVA POJMA U DESNOME STUPCU NE MOGU SE POVEZATI.

2	
----------	--

1. Poveži dijelove podmorja s pripadajućim brojem.

_____ 1	A) abisalna ravnica
_____ 2	B) dubokomorski jarak
_____ 3	C) kontinentska padina
_____ 4	D) kontinentski šelf
	E) podmorska planina
	F) srednjooceanski hrbat

1	
----------	--

2. Poveži djelatnost s otokom na kojemu je razvijena.

___ 1 koraljarstvo	A) Koločep
___ 2 spužvarstvo	B) Krpanj
	C) Šolta
	D) Zlarin

SLJEDEĆIH JEDANAEST ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA I GEOGRAFSKIH KARATA.

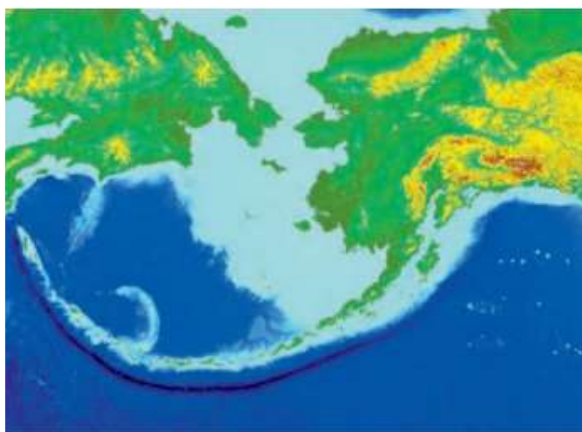
1	
---	--

3. Na fotografiji je prikazano uzorkovanje debla kojim je između ostaloga, u prvome redu praćenjem rasta _____, moguće pratiti promjene klimatskih uvjeta iz godine u godinu tijekom rasta stabla.

3	
---	--

4. Karta prikazuje vulkansko otočje između Kamčatke i Aljaske čije je ime _____, a nastalo je na _____ tipu granice između Pacifičke i Sjevernoameričke litosferne ploče. Na mjestu na kojem se oceanska ploča podvlači pod kontinentsku u podmorju nastaje _____ koji se pruža paralelno s otočnim nizom.

2

5. Priložena je hipsometrijska karta Jadranskoga mora.

Podmorje Jadranskoga mora pripada
cjelini morskoga dna koju nazivamo

_____.

Ispod otoka čije je ime

_____ nalazi se
udolina koja dijeli Jadransko more na
plići i dublji dio.

1

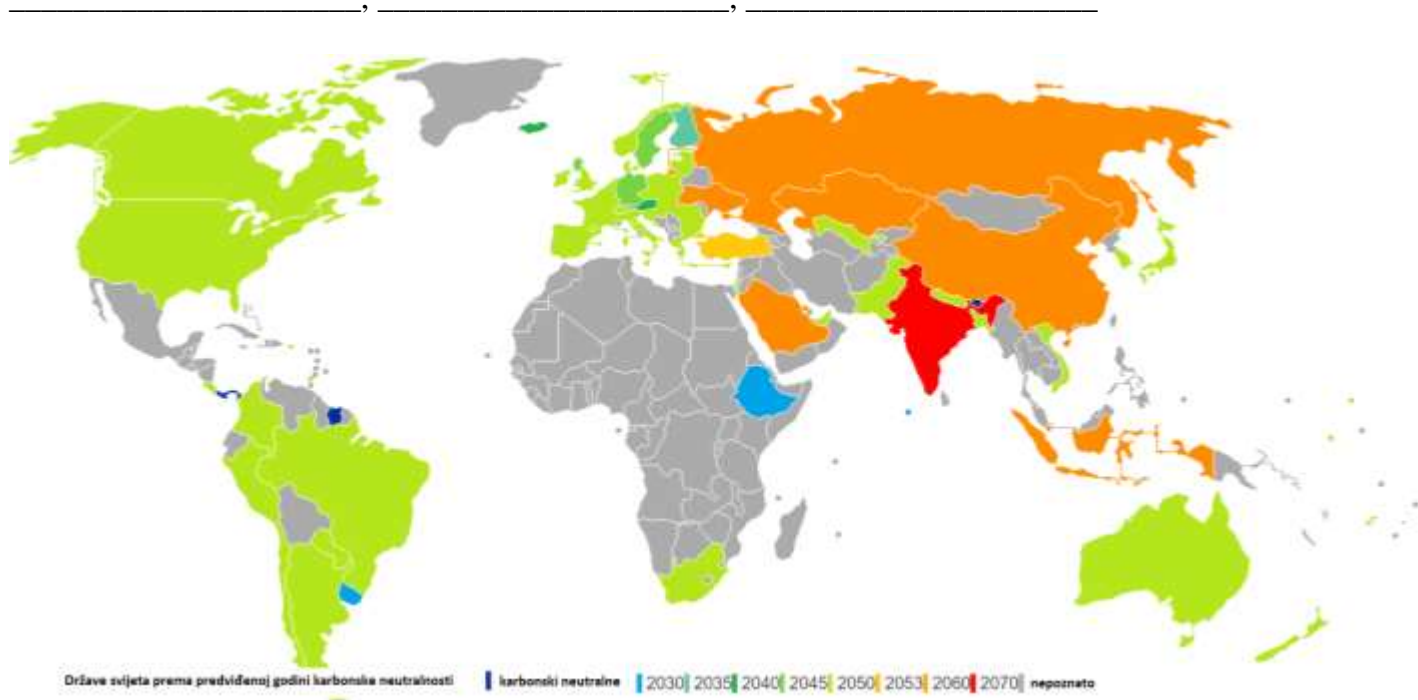
6. U ledu na površini Bajkalskoga jezera ostali su zarobljeni mjehurići stakleničkoga plina čiji je naziv _____, a u prvome redu nastaje razgradnjom organske tvari na dnu jezera.

3

7. Karta prikazuje države svijeta prema planiranoj godini postizanja klimatske neutralnosti.

Imenuj države koje su postigle klimatsku neutralnost, a na priloženoj karti označene su tamnoplavom bojom.

3

8. Fotografije prikazuju vegetaciju drvenastih biljaka čiji je naziv _____.

Najveća je raširenost šuma spomenute vegetacije u _____ toplinskome pojasu. Jedan je od glavnih uzroka nestajanja spomenute vegetacije razvoj _____ (upiši djelatnost koja je prikazana na fotografiji desno).

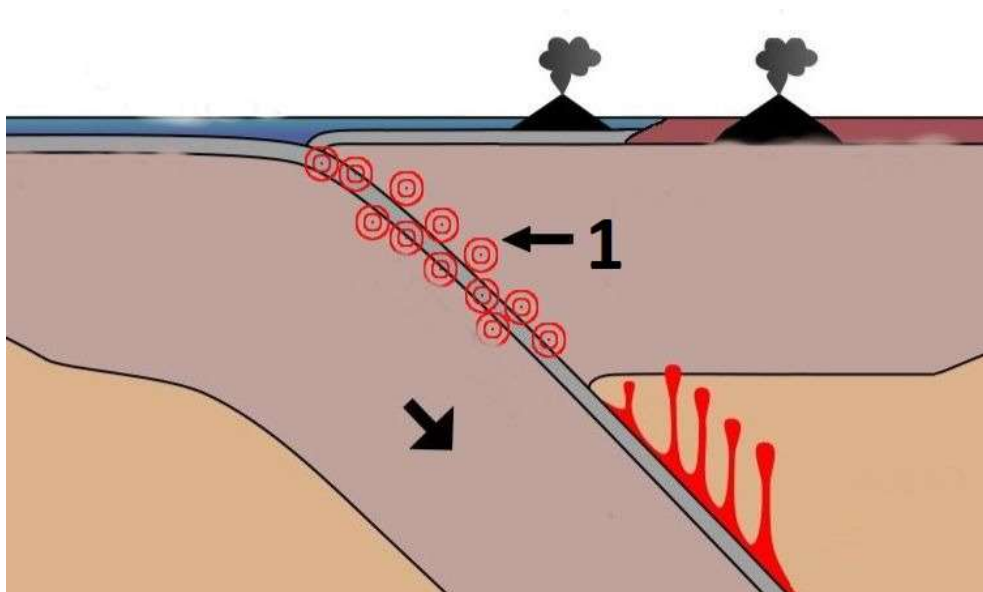
1	
---	--

9. Ime je europskoga grada koji se razvio na pješčanim prudovima _____.

2	
---	--

10. Pokret prikazan na skici nazivamo _____. Zamišljenu plohu označenu brojkom 1 po kojoj su ravnomjerno raspoređeni potresi nazivamo _____.

2

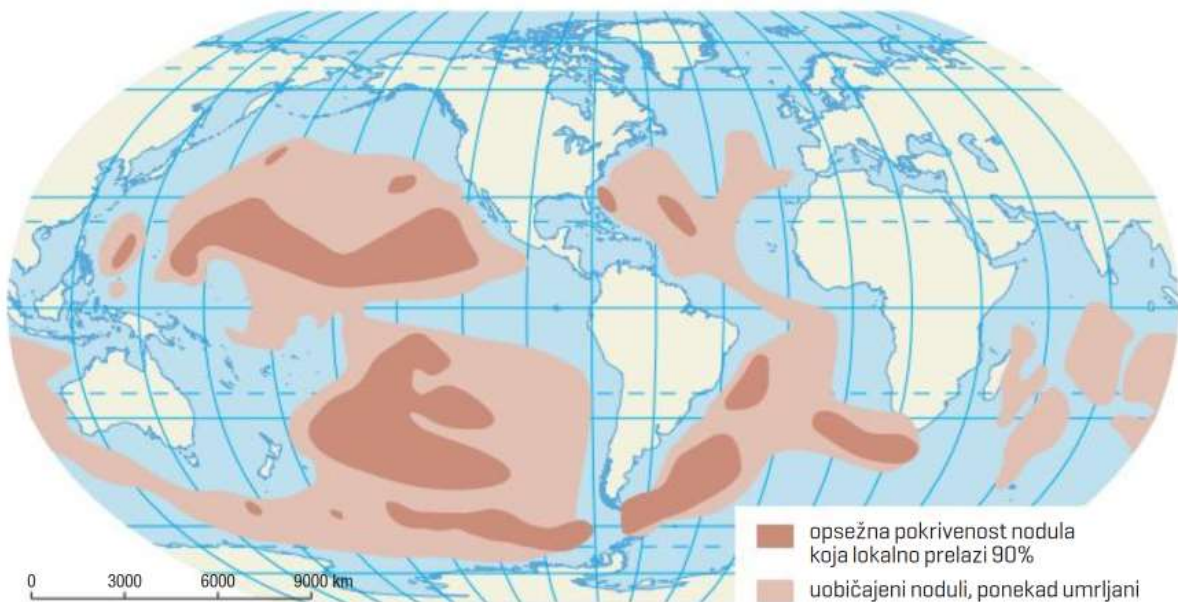
11. Jabučka kotlina, najvažnije ribolovno područje u Hrvatskoj koje je zaštićeno od prekomjernoga izlova, na priloženoj karti označena je brojkom ____.

Novigradsko more, u kojemu je razvijena marikultura, na priloženoj karti označeno je brojkom ____.

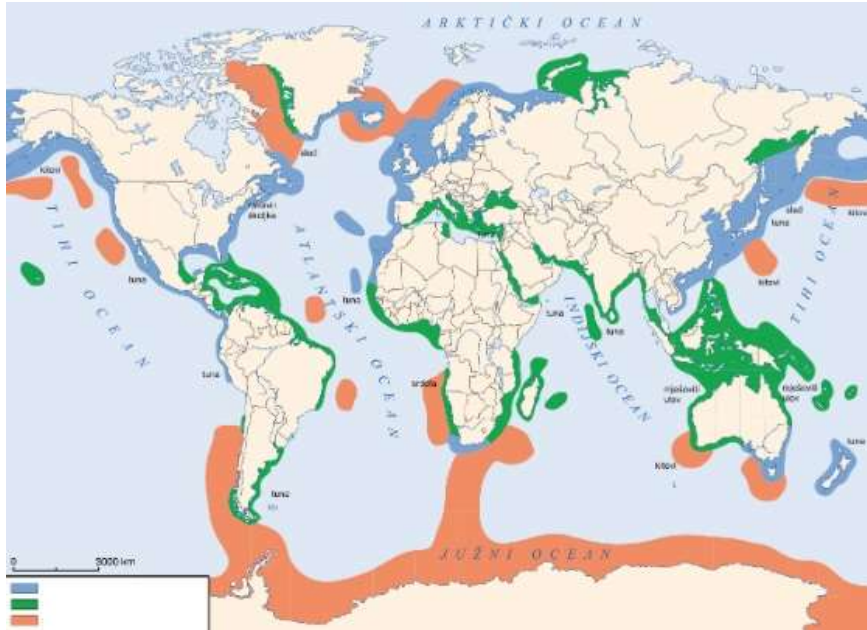

2

12. Karta prikazuje prostorni raspored polimetalnih nodula koji sadržavaju znatnu količinu metala koje nazivamo _____ i _____.

13. Karta prikazuje glavna ribolovna područja svijeta.

Naziv je vrste morskih struja prema temperaturi uz koje se uglavnom veže lov na kitove _____ morske struje. Najveće područje lova na kitove proteže se na prostoru oceana čije je ime _____.

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA

14. Koje se od navedenih tvrdnja odnose na posljedice globalnoga zatopljenja?

- a) povečanje bioraznolikosti b) preseljenje vegetacijskih zona
c) razvoj različnih bolesi d) smanjenje količine padalina
e) smanjenje razine mora

15. Koje se od navedenih tvrdnja odnose na Pacifički vatreni prsten?

- a) bazični vulkanizam b) isključivo u tropima c) mirne erupcije
d) preteže subdukcija e) viskozna magma

2

16. Koje su od navedenih država proglasile arhipelaške vode?

- a) Filipini b) Madagaskar c) Novi Zeland
d) Tajland e) Trinidad i Tobago

**U SVAKOME OD SLJEDEĆIH OSAM ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN.
ZAKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.**

1

17. Zbog čega se u gradu Norilsku u Rusiji stambene zgrade grade na stupovima kao na priloženoj fotografiji?

- a) opasnost od lave
b) opasnost od poplave
c) opasnost od tonjenja
d) opasnost od potresa

1

18. U kojemu od navedenih američkih gradova iz praktičnih razloga pokojnike pokapaju uglavnom iznad razine zemlje, a kuće nemaju podrum?

- a) Los Angeles b) New Orleans c) New York City d) San Francisco

1 19. Državi u kojoj je održana UN-ova klimatska konferencija 2022. godine prijeti opasnost od poplava zbog podizanja razine mora. Koja je ta država?

- a) Alžir b) Egipat c) Iran d) Saudijska Arabija

1 20. U kojemu je toplinskom pojasu uočena najveća promjena u temperaturi u posljednjih 50-ak godina?

- a) sjevernom hladnom b) sjevernom umjerenom c) žarkom d) južnom umjerenom

1 21. Koji se hrvatski otok nalazi izvan unutarnjih morskih voda?

- a) Dugi otok b) Lastovo c) Mljet d) Vis

1 22. Koja od navedenih otočnih država prednjači po prosječnoj godišnjoj konzumaciji ribe?

- a) Cipar b) Island c) Japan d) UK

1 23. Kojoj životinji prijeti izumiranje u prvome redu zbog klimatskih promjena?

- a) bijeli medvjed b) morž c) sob d) vuk

1 24. Koja je od navedenih država siromašna rezervama nafte?

- a) Brazil b) Japan c) Kanada d) Nigerija

U SLJEDEĆIM ZADACIMA DOPUNI REČENICE.

3 25. Naziv je najzastupljenijega stakleničkog plina koji u atmosferu dolazi prirodnim putem _____. Naziv je najzastupljenijega antropogeno uvjetovanoga stakleničkog plina u atmosferi _____. Koncentracija stakleničkih plinova u atmosferi obično se izražava u milijuntim dijelovima, što se uobičajeno piše pokratom _____.

2 26. Period u kojemu su započela mjerenja klimatoloških elemenata s pomoću točnih meteoroloških pomagala baždarenih prema jedinstvenim međunarodnim kriterijima nazivamo _____ period, a traje od _____ stoljeća pa do danas.

2 27. Klorofluorouglici poznatiji pod nazivom _____ najčešći su staklenički plinovi koji nastaju isključivo ljudskim djelovanjem, a koristili su se u rashladnim uređajima i sprejevima. Oni prouzrokuju oštećenje ozonskoga omotača, pri čemu nastaju ozonske rupe, a prva ozonska rupa pojavila se iznad kontinenta čije je ime _____.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA U SVAKOJ REČENICI ZAOKRUŽI ONE POJMOVE KOJI SU TOČNI.

2	
---	--

28. Tijekom geološke prošlosti klima se **često** / **rijetko** mijenjala. U Zemljinoj 4,6 milijarde godina dugoj prošlosti mnogo duže su trajala **topla** / **hladna** razdoblja. Razdoblja s kontinentalnom oledbom nazivaju se **glacijali** / **interglacijali**. Za kontinentalnih oledbi morska razina bila je **viša** / **niža**.

2	
---	--

29. Vremenska pojava El Niño u pravilu se pojavljuje u razdoblju oko **Božića** / **Uskrsa**. Zbog El Niña obično se u Australiji i Indoneziji pojavljuju ekstremne **suše** / **kiše**. Zbog promjene smjera puhanja vjetra na Pacifiku za vrijeme El Niña lakše je ploviti **od zapada prema istoku** / **od istoka prema zapadu**. Za El Niña s druge strane Tihoga oceana, uz zapadnu obalu Južne Amerike, ribe ima **malo** / **obilato**.